

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ**Milletlerarası Andlaşmalar****Karar Sayısı : 2000/572**

24 Mart 1997 tarihinde Ankara’da imzalanan ve 4/4/2000 tarihli ve 4557 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususi Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 21/4/2000 tarihli ve KOGY-II-2198 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 1/5/2000 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

Bülent ECEVİT
Başbakan

D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	R. K. YÜCELEN Enerji ve Tabii Kay. Bak. ve Başb. Yrd. V.	R. ÖNAL Devlet Bakanı
Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı	M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Devlet Bakanı	S. SOMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
Y. YALOVA Devlet Bakanı	M. YILMAZ Devlet Bakanı	Prof. Dr. R. MİRZAOĞLU Devlet Bakanı	R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı
H. GEMİCİ Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
Prof. Dr. A. ÇAY Devlet Bakanı	M. A. İRTEMÇELİK Devlet Bakanı	H. H. ÖZKAN Adalet Bakanı V.	S. ÇAKMAKOĞLU Millî Savunma Bakanı
S. TANTAN İçişleri Bakanı	Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Dışişleri Bakanı V.	S. ORAL Maliye Bakanı	M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
K. AYDIN Bayındırlık ve İskân Bakanı	Doç. Dr. O. DURMUŞ Sağlık Bakanı	Prof. Dr. E. ÖKSÜZ Ulaştırma Bakanı	Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köyşleri Bakanı
Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	M. İ. TALAY Kültür Bakanı	
E. MUMCU Turizm Bakanı	Prof. Dr. N. ÇAĞAN Orman Bakanı	F. AYTEKİN Çevre Bakanı	

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususi Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşması

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti, egemenlik ve hakların eşitliği prensiplerine saygı ile,

Hususi hukuk, ticaret ve ceza hukuku konularında karşılıklı adli işbirliğinin daha da geliştirmek arzusu ile,

Bir anlaşma akdolanmasını kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

BÖLÜM 1

HUSUSİ HUKUK VE TİCARET HUKUKU KONULARINDA ADLİ İŞBİRLİĞİ

MADDE 1

Akid tarafların uyrukları, diğer Akid Tarafın Ülkesinde kişisel ve mülkiyet haklarını ilgilendiren konularda hukuki korumadan, bu tarafın vatandaşlarının tâbi olduğu şartlarla aynı şekilde yararlanırlar.

MADDE 2

Akid tarafların uyrukları, diğer tarafın ülkesinde hak ve menfaatlerinin müdâtaası için mahkemelere ve diğer adli makamlara serbestçe ve kolayca müracaat hakkına sahiptirler.

Diğer Akid tarafın uyruklarının tâbi olduğu şartlarla mahkeme önüne çıkabilirler, noterlere başvurabilirler, dilekçe verebilirler, dava açabilirler ve temyiz talebinde bulunabilirler.

MADDE 3

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "hususî hukuk" deyimini ticari hukuk konularını da kapsayacaktır.

Bu Anlaşmanın hükümleri, kendisinden yardım istenilen tarafın mevzuatına aykırı düşmedikçe, kişi hallerine ilişkin konularda da uygulanır.

MADDE 4

Bu bölümün hükümleri, Akid taraflardan birinin Ülkesinde, bu tarafın Anayasasına ve kamu düzenine uygun olarak teşekkül etmiş bulunan veya teşekkülüne müsaade edilmiş olan bütün tüzel kişiler için de uygulanır. Bu tüzel kişilerin dava ehliyeti, bunların merkezinin Ülkesinde bulunduğu Tarafın mevzuatına göre belirlenir.

MADDE 5

Hususi hukuk konularında adli yardım, adli ve gayri adli belgelerin tebliğini, istinabeleri, keşfi, bilirkişi, tanık ve tarafların dinlenilmesini kapsar.

MADDE 6

Akid taraflardan birinin uyuğu, diğer Akid Tarafın adli makamları önüne çıktığında, sadece yabancı olması veya bu taraf ülkesinde ikâmetgâhı, meskeni veya iş merkezinin bulunmaması gerekçesiyle kefalet, teminat akçesi veya taahhüt senedi ile yükümlü tutulamazlar. Aynı kural, adli makamlara başvurma için gerekli her türlü ödemeler bakımından da uygulanır.

MADDE 7

1) Akid Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenen veya mevzuatına uygun olarak yetkili makamınca tasdik edilen bir belge, diğer tarafın ülkesinde başka bir tasdik işlemine tâbi olmadan tanınacaktır. Bu husus, her iki Akid Tarafın mevzuatına uygun olarak tasdik edilen özel belgeler için de geçerlidir.

2) 1. bent hükümleri Akid tarafların yetkili makamlarınca usulüne uygun olarak tasdik edilen belge örneklerine de uygulanır.

3) Akid taraflardan birinin makamlarının yetkisi dahilinde düzenlenen ve resmi sayılan bir belge, diğer Akid Tarafın ülkesinde de resmi sayılır.

Bir belgenin doğruluğu hakkında ciddi kuşkular bulunması halinde, belgenin doğruluğu yetkili makamlar aracılığıyla araştırılacaktır.

MADDE 8

1) Her iki Akid Tarafın uyuğları, diğer Akid Tarafın ülkesinde, adli müzâheretten, bu Akid Devletin vatandaşlarının tâbi olduğu aynı şartlarla yararlanacaklardır.

2) Adli müzâheret talepleri en süratli şekilde karşılanacaktır.

3) Adli müzâheret taleplerinin iletilmesi, kabul edilmesi ve karara bağlanması konularında yetkili makamlarca yapılan tüm işlemler ücretsizdir.

MADDE 9

1) Başvuru sahibinin mali ve ailevi durumu hakkındaki belge, ülkesinde ikâmetgâhı veya meskeninin bulunduğu Akid Tarafın yetkili makamı tarafından düzenlenir.

2) Başvuru sahibi üçüncü bir devlette oturuyor ise bu belge, başvuru sahibinin bağlı bulunduğu diplomatik veya konsolosluk misyonu tarafından düzenlenir.

3) Masraf ve ücretlerden muafiyet talebinin gönderildiği adli makam, gerektiğinde, başvuru sahibinin uyuğu olduğu diğer Akid Tarafın yetkili makamlarından ek bilgi isteyebilir.

4) Ücretsiz adli müzâheret talebi ile birlikte hukuki savunma talebinde de bulunulabilir.

MADDE 10

1) Ücretsiz adli müzâheret talebi, başvuru sahibinin uyuşu olduğu Akid tarafın yetkili organları aracılığıyla da yapılabilir. Bu organlar başvuruyu, başvuranın mali ve ailevi durumunu gösterir belge ve ibraz ettiği diğer belgeler ile birlikte 8. maddeye uygun olarak, diğer Akid Tarafın yetkili makamına gönderirler.

2) Adli müzâheret talepleri, başvuru sahibi üçüncü bir devlet ülkesinde oturuyorsa, diplomatik veya konsolosluk misyonu aracılığıyla gönderilebilir.

3) Kendisinden yardım istenilen Akid Tarafın yetkili makamları tarafından sağlanan ücretsiz adli yardım, adli makamlar onunde yapılacak bütün usuli işlemleri kapsar.

MADDE 11

1) Akid taraflardan birisinin adli makamı tarafından diğer Akid tarafın adli makamına gönderilen istinabe talebi yazılı şekilde yapılacak ve aşağıdaki hususları ihtiva edecektir :

- a. Talepte bulunan makam,
- b. Mümkünse, kendisinden yardım istenilen makam,
- c. Davanın konusu ve olayların kısa bir özeti,
- d. Tarafların veya temsilcilerinin isimleri, adresleri, uyrukları veya hükmi şahısların merkezi,
- e. Yapılacak hukuki işlem,
- f. Dinlenecek şahısların isimleri ve adresleri,
- g. Dinlenecek kişilere sorulacak sorular veya tahkiki istenilen mevzu hakkında bir açıklama,
- h. Araştırılması istenilen belgeler ve diğer eşyalar,
- i. 12. madde muvacehesinde, uygulanması istenilen özel usuller,
- j. Talebin mevzuu hakkında gerekli bilgiler ve özellikle tebliğat evrakında muhatabın adresi ile tebliğ edilecek belgenin tanımı ve mahiyeti.

MADDE 12

1) İstinabeyi yerine getiren adli makam, izlenecek metodlar ve usuller ile uygulanacak zorlayıcı tedbirler bakımından kendi kanununu uygular. Bununla beraber, istinabeyi yerine getiren Devletin iç mevzuatı ile ters düşmedikçe, yardım isteyen makamın izlenmesini istediği özel metod veya usulü takip edecektir.

2) Yardım isteyen makamın talebi halinde, ilgili tarafların ve mevculsa temsilcilerinin katılabilmelerini sağlamak amacıyla, istinabenin yerine getirileceği tarih ve yer kendisine bildirilir.

3) Kendisinden yardım istenilen makam yetkili olmadığı takdirde, talebi yetkili makama gönderecek ve keyfiyeti yardım isteyen makama bildirecektir.

4) İstinabe, en seri şekilde yerine getirilir.

MADDE 13

İstinabe talebinin yerine getirilmesi aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

- a. Talep edilen Devlette, istinabenin yerine getirilmesi, adli makamların yetkisine girmiyor ise, veya
- b. İstinabenin gönderildiği Devlet, bunun yerine getirilmesini egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye düşüreceğini addedyorsa.

MADDE 14

1) Yardım istenilen makam, belgelerin kendi dilinde olması veya kendi dilinde tasdikli tercümesi ile gönderilmesi halinde, tebligatı kendi kanunlarına göre yapar. Aksi halde tebligat, muhatabın kabul etmesi halinde yapılır.

2) Yardım istenilen Akid Taraf, yardım isteyen Akid Tarafın talebi üzerine tebligatı kanunlarına aykırı olmamak kaydıyla özel bir usul ile yapabilir.

MADDE 15

1) Dinlenecek veya tebligat yapılacak şahsın adresinin doğru veya tam olmaması halinde, yardım istenilen Akid Tarafın yetkili makamı adresin belirlenmesi için gerekli tedbirleri alacaktır.

2) Yardım istenilen adli makam tebligatı yapmaya yetkili değilse, belgeleri re'sen yetkili makama gonderecek ve keyfiyeti yardım isteyen makama bildirecektir.

3) Yardım istenilen makam, 1. bent uyarınca alınan tedbirlere rağmen adresi tesbit edemez ise, yardım isteyen makamdaki ek bilgi isteyebilir. İstenilen bilgiyi alamadığı veya tebligatı yapamadığı takdirde, belgeleri yardım isteyen makama geri gonderecektir.

MADDE 16

Tebligat, yardım istenilen Akid Tarafın kanunlarında öngörülen şekilde yapılır. Yardım istenilen makam tebligatın yapıldığını belgelendirir ve bu belgede, tebligatın yeri, tarihi ve tebligatın yapıldığı şahıs ile muhatabının alâkası belirtilir.

MADDE 17

Akid taraflar, diğer Akid Taraf ülkesinde bulunan uyruklarına, bunların kabul etmeleri halinde, diplomatik veya konsolosluk temsilcileri aracılığı ile duruşma davetiyeleri, belgeler ve evrak tebliğ etme hakkına sahiptirler.

MADDE 18

Bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak istinabe yoluyla yapılan bütün adli işlemler, yardım isteyen Akid Tarafın yetkili makamınca yapılmış gibi hukuki değere haiz olacaktır.

BÖLÜM II
CEZAI KONULARDA, SUÇLULARIN İADESİ VE
HUKUMLULARIN NAKLİNDE KARŞILIKLI
YARDIMLAŞMA

KISIM I

CEZAI KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA

MADDE 19

1) Yardım talep edildiği anda cezalandırılması yardım isteyen Akid tarafın adli makamlarının yetkisi içinde bulunan suçlarla ilgili soruşturmalarda, Akid Teraflar, işbu kısımdaki hükümler uyarınca birbirlerine, karşılıklı olarak en geniş adli yardımda bulunmayı yüklenirler.

2) Cezai konularda karşılıklı yardımlaşma özellikle, hazırlık soruşturması ile ilgili işlemlerin infazı, sanık, tanık ve bilirkişi ifadelerinin tespiti, arama, zapt, belgelerin ve eşyanın ve tebliğatların ve mahkeme kararlarının teslimi işlemlerini kapsayacaktır.

MADDE 20

Yardımlaşma aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

1) Talebin ilişkin olduğu suç, kendisinden yardım istenilen Akid tarafla, siyasi suç veya buna murtabit suç veya sırt askeri suçla ilgili sayılıyorsa,

2) Kendisinden yardım istenilen Akid Taraf, talebin yerine getirilmesini memleketinin egemenlik, güvenlik veya kamu düzenine hanel getirecek nitelikte görüyorsa.

MADDE 21

1) Yardım istenilen Akid Taraf, yardım isteyen Akid Taraf adli makamlarınca gönderilen, bir ceza davasına ilişkin ve 19. maddenin 2. bendi kapsamındaki istinabe taleplerini, kendi mevzuatında onaylanan şekilde yerine getirir.

2) Tanıkların ve bilirkişilerin yeminli olarak ifade vermelerini isteyen Akid Taraf, bu hususu açıkça talep eder. Yardım istenilen Akid Taraf, mevzuatında bunu engelleyen bir hüküm yok ise talebi yerine getirecektir.

3) Yardım istenilen Akid Taraf, talep edilen kayıtların veya belgelerin asıllarına uygunluğu onaylı örneklerini gönderebilir. Ancak yardım isteyen Akid Taraf bunların asıllarının gönderilmesini açıkça talep ederse, yardım istenilen Akid Taraf bu talebi yerine getirmek için her türlü çabayı gösterecektir.

4) Yardım isteyen Akid Tarafa iletilen bilgi sadece adli makamlarının talebinde belirtilen amaçlarla kullanılacaktır.

MADDE 22

Yardım isteyen Akid Taraf açıkça istediği takdirde, yardım istenilen Akid Taraf istinabe işleminin yerine getirilme tarihini ve yerini kendisine bildirecektir. Görevliler ve ilgili kişiler, yardım istenilen Akid Tarafça rıza gösterildiği takdirde, istinabenin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler.

MADDE 23

1) Yardım istenilen Akid Taraf, gönderilmesi istenen eşya, kayıtlar veya belgelerin verilmesini, görülmekte olan bir ceza davası için zorunlu olması halinde geciktirebilir.

2) Yardım istenilen Akid Taraf vazgeçmediği takdirde, istinabe işlemi için gönderilmiş olan eşya ile kayıtlar veya belgelerin asılları, yardım isteyen Akid Tarafça, mümkün olan en kısa zamanda, yardım istenilen Akid Tarafa iade edilir.

MADDE 24

1) Yardım istenilen Akid Taraf, tebliğ edilmek üzere yardım isteyen Akid Tarafça kendisine gönderilmiş olan adli muhakkereleleri ve kararları tebliğ edecektir. Tebligat, yardım istenilen Akid Tarafın mevzuatında öngörülen şekilde yapılacaktır.

2) Duruşmaya davetle ilgili tebligat talepleri, ilgili kişilerin adli merciler önüne çıkması için belirlenen tarihten en az iki ay evvel yardım istenilen Akid Tarafa iletilecektir.

3. Her Akid Taraf, cebre başvurulmaksızın, diğer Akid Taraf ukesinde bulunan uyruklarına kendi diplomatik veya konsolosluk görevlileri aracılığıyla belgeleri tebliğ etme hakkını saklı tutar.

MADDE 25

1) Yardım isteyen Akid Taraf bir tanık veya bilirkişinin kendi adli makamları önüne bizzat çıkmasını özellikle gerekli görüyorsa, bu hususu davetin tebliği ile ilgili talebinde belirtir ve yardım istenilen Akid Taraf bu tanık veya bilirkişiyi sözkonusu adli makamlar önüne çıkmaya davet eder.

2) Yardım istenilen Akid Taraf bu tanığın ve bilirkişinin cevabını, yardım isteyen Akid Tarafa bildirecektir. Bu maddenin 1 nci bendinde öngörülen halde, talep veya davetlerediye olunacak tahmini tahsisatı ve ödenecek yol ve işe masraflarını gösterecektir.

MADDE 26

Yardım isteyen Akid Tarafça bir tanığa veya bilirkişiye tedaye olunacak işe bedeli dahil tahsisat ve ödenecek yol masrafları, bu kişinin ikâmet yerinden itibaren hesaplanacak ve en azından dinleneceği ülkede yürürlükte olan tarifeler ve yönetmeliklerde öngörülen miktarlara eşit olacaktır.

MADDE 27

1) Hangi uyruktta olursa olsun, bir davet dolayısıyla yardım isteyen Akid Tarafın adli makamları önüne çıkan bir tanık veya bilirkişi, yardım isteyen Akid Taraf ülkesinde, yardım istenilen Akid Tarafın ülkesinden ayrıldığı tarihten önceki fiilleri veya mahkumiyetleri için kovuşturulamaz veya tutuklanamaz veya şahsi hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

2) Aleyhine yapılan kovuşturma konusunu teşkil eden fiiller sebebiyle, yardım isteyen Akid Tarafın adli makamları önüne celbedilen bir kişi, hangi uyruktta olursa olsun, yardım istenilen Akid Tarafın ülkesinden ayrıldığı tarihten önce var olup, celbnamede belirtilmeyen fiiller veya mahkumiyetler yüzünden yardım isteyen Akid Taraf ülkesinde kovuşturulamaz veya tutuklanamaz veya şahsi hürriyetinden herhangi bir şekilde yoksun bırakılamaz.

3) Bu maddede öngörülen dokunulmazlık, yardım isteyen Akid Tarafın adli makamlarınca, bu taraf ülkesinde bulunmasının gerekli görülmediği tarihten itibaren 15 gün içinde, tanık veya bilirkişi veya kovuşturulan kişinin bu ülkeyi terketmek imkânına sahip olduğu halde terketmemesi veya terkedipte bu ülkeye geri dönmesi halinde son bulur.

MADDE 28

1) Bir ceza kovuşturması için gerek duyulan ve yardım isteyen Akid Taraf adli makamlarınca talep edilen adli sicil özetleri ve buna ilişkin bilgi, yardım istenilen Akid Tarafça, kendi adli makamlarına benzeri hallerde sağlanabileceği ölçüde, yardım isteyen Akid Tarafa gönderilir.

2) Bu maddenin 1. bendinde öngörülenlerin dışındaki hallerde, talepler, yardım istenilen Akid Tarafın yönetmelikleri veya uygulaması muvacehesinde yerine getirilir.

3) Her Akid Taraf, diğer Akid Tarafın uyrukları hakkında verilip adli siciline işlenen bütün mahkumiyet kararlarını bu Tarafa bildirecektir.

Adalet Bakanlıkları, bir diğerine, bu nevi bilgiyi, imkânlar ölçüsünde, en azından yılda bir defa ileticektir.

MADDE 29

1) Karşılıklı yardım talepleri aşağıdaki hususları ihtiva etmelidir:

- a. Talepte bulunan makam,
- b. Talebin konusu ve sebebi,

c. *Mümkün olduğunda, ilgili kişinin kimliği ve uyruğu,*
d. *Adli evrakın tebliğine ilişkin taleplerde, muhatabın ismi ve adresi veya bu kişinin kimliğini ve adresini tespiti yararlı tüm diğer bilgiler ile tebligat konusu belgenin niteliğine ilişkin malumat.*

2) *İstinabe evrakı, buna ilâveten, itham olunan suç ve olaylar hakkında kısa bir açıklama ihtiva edecektir.*

MADDE 30

1) *Akid taraflar, yardım isteyen Akid Tarafın ülkesinde suç işleyen uyrukları aleyhine, bu tarafın talebi üzerine, kendi mevzuatı muvacehesinde, cezai kovuşturma yapmakla yükümlüdürler.*

2) *Kovuşturma yapılması talebine, olayların maddi unsurlarına ilişkin olarak mevcut bulunan ispat vasıtası deliller eklenecektir.*

3) *Yardım istenilen Akid Taraf, cezai kovuşturmanın sonucunu yardım isteyen Akid Tarafa bildirir ve ittihaz olunmuşsa, kesinleşmiş karar brneğini gönderecektir.*

KISIM II

SUÇLULARIN İADESİ

MADDE 31

Akid Taraflar, aşağıdaki maddelerde öngörülen hükümler ve şartlarla, diğer Akid taraf adli makamlarınca kovuşturulan veya mahkum edilen tüm kişileri birbirlerine teslim etmeyi taahhüd ederler.

MADDE 32

İadesi mümkün suçlar şunlardır:

a. *Her iki Akid tarafın mevzuatına göre en az bir sene muddetle hapis cezasını veya daha ağır bir cezayı gerektiren suçlar,*

b. *Mahkumiyetlere ilişkin olarak Yardım isteyen Akid taraf adli makamlarınca, bu maddenin (a) bendinde belirtilen suçlar sebebiyle en az altı ay hürriyeti bağlayıcı cezaya hükmedilmiş olması halinde.*

c. *İade talebı, yardım isteyen Akid taraf ve yardım istenilen Akid taraf kanuniarınca hürriyeti kısıtlayıcı bir ceza ile tecziye olunan müteaddit suçları ihtiva etmekle birlikte bunlardan bazıları ceza muddetlerine ait şartlara uymuyorsa, yardım istenilen Akid taraf bu sonuncu suçlar için dahi iade etmek hakkını haiz olacaktır.*

Bununla beraber, yardım isteyen Akid Taraf mevzuatında öngörülen veya bu tarafta hükmedilen ceza, yardım istenilen Akid taraftaki ceza ile aynı nevi olmalıdır.

MAUDE 33

İade talebı aşğıdaki hallerde kabul edilmeyecektir:

1) İadesi istenilen kişi yardım istenilen Akid Tarafın uyruğu ise,

2) İade talebine konu olan suç, yardım istenilen Akid tarafıça siyasi bir suç veya siyasi suçla bağlantılı suç olarak addedilirse,

Terorizm suçları veya Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanına, Kuveyt Emrine, Kuveyt Veliahd Prensine yönelik fiiller, siyasi suç olarak addedilmeyecektir,

3) İade talebine konu olan suç, munhasıran askeri bir suç niteliğindeyse,

4) İade talebine konu olan suç kısmen veya tamamen yardım istenilen Akid taraf ülkesinde işlenmişse,

5) İade talebine konu olan suç sebebiyle, yardım istenilen Akid tarafıta bir kovuşturma yapılmaktaysa veya nihai karar verilmişse veya takıpsizlik kararı veya men'i muhakeme kararı ittihaz edilmiş ise,

6) Talebin alındığı tarihte, İadesi istenilen kişi, yardım isteyen ve yardım istenilen Akid Tarafıların mevzuatlarına göre, kovuşturulmaktan veya cezalandırılmaktan, zamanaşımı nedeniyle bağışık hale gelmişse,

7) Yardım isteyen veya; ülkesi dışında bir yabancı tarafından işlenen suçlarla ilgili olarak cezai kovuşturma yapma yetkisini haiz olması kaydıyla yardım istenilen Akid tarafıta genel af ilân edilmişse,

MAUDE 34

Yardım istenilen Akid Tarafın, âdi bir suç için yapılan İade talebinin bir kişinin ırkı, dini, milliyeti veya siyasi düşüncesi sebebiyle kovuşturulması veya cezalandırılması amacıyla yapıldığı kanaatında olması için ciddi sebebler mevcut olduğu takdirde İade kabul edilmeyecektir.

MAUDE 35

1) İade talebi yazılı olarak yapılacak ve diplomatik kanaldan iletilecektir.

2) İade talebine aşğıdaki belgeler eklenecektir:

a. Yardım isteyen Akid Tarafın kanunlarına uygun olarak düzenlenmiş bir mahkumiyet kararının veya tevkif müzekkeresinin yahut aynı tesiri haiz diğer belgenin aslı veya onaylanmış sureti;

b. Suçların, işleniş şeklini, yerini ve tarihini, bunların hukuki tavsitlerini gösteren ve ilgili kanun hükümlerine atıf yapan bir belge ile kanun hükümlerinin metinleri,

c. İadesi istenilen kişinin olabildiğince sarih eşgali ile bunun kimliğini ve uyuşunu tespitte yarayacak diğer bütün malumat, mümkünse bu kişinin parmak izi tişleri ve fotoğrafı.

MADDE 36

1) Mustacel hallerde, yardım isteyen Akid Taraf adli makamları talep olunan kişinin muvakkaten tutuklanmasını isteyebilirler.

2) Muvakkat tutuklama talebinde, 35 nci maddenin 2 paragrafının (a) bendinde sayılan belgelerden birisinin mevcudiyeti ve iade talebinin gönderilmesinin amaçlandığı zikredilecektir. Talepte, ayrıca, suçun niteliği, muhtemel veya halihazırda hükmedilmiş cezalar, suçun işleniş tarihi ve yeri ve imkânlar nispetinde talep edilen kişinin kimliğini ve bulunduğu yerini belirlemeye yarayacak bilgiler bulunacaktır.

3) Muvakkat tutuklama talebi, yardım istenilen Akid Taraf adli makamlarına, doğrudan posta veya telgraf veya yazıya dönüşebilen başka bir vasıta ile iletilecektir.

4) Talep kabul edilebilir addedilirse, yardım istenilen Akid Taraf adli makamları, kanunlarının onordduğu şekilde gerekli işlemleri yapacaktır.

MADDE 37

1) Tutuklamadan itibaren 20 günlük süre içinde, yardım istenilen Akid Taraf iade talepnamesini ve 35 nci maddenin 2 nci bendinde sayılan belgeleri almadığı taktirde, muvakkat tutuklamaya son verilebilir.

2) Muvakkat tutuklama süresi, hiçbir surette, tutuklama tarihinden itibaren 40 gunu geçemez.

3) Geçici olarak serbest bırakma her zaman mümkündür, ancak yardım istenilen Akid Taraf, istenilen kişinin kaçmasına mani olmak için gerekli addettiği bütün tedbirleri alacaktır.

4) Serbest bırakma, iade talebinin sonradan vürudu halinde yeni bir tutuklamaya veya iadeye mani teşkil etmez.

MADDE 38

Yardım istenilen Akid Taraf, talebi reddetmeden evvel, işbu kısımda ongorulen şartların mevcudiyetinden emin olması için, ikmalinin mümkün olacağını addettiği mütemmim bilgiyi diplomatik kanaldan isteyebilir. Yardım istenilen Akid Taraf, bu mütemmim bilginin tesellümü için bir tarih belirleyebilir.

Mütemmim bilgi belirlenen tarihe kadar sağlanamazsa, yardım istenilen Akid Taraf iade işlemlerine son verebilir.

MADDE 39

Birden fazla Devlet tarafından aynı veya değişik fiilden aynı zamanda iade talep edildiği takdirde, iade istenilen Akid Taraf, bütün şartları ve özellikle bilâhare yardım isteyen

Devletler arasında iade imkânını, iade taleplerinin tarihlerinin sırasını, istenilen kişinin uyuşunu, suçların vehamet derecesini ve işlendikleri yerleri dikkate alarak karar verecektir.

MADDE 40

1) Yardım istenilen Akid taraf, kendi hakları ve üçüncü kişilerin hakları mahtuz kalmak kaydıyla, yardım isteyen Devletin talebi üzerine, kendi mevzuatına uygun olarak:

a. Delil teşkil edebilecek,

b. Suç neticesinde elde edilmiş olup, istenilen kişinin zilyedliğinde bulunan veya sonradan ortaya çıkarılan,

c. Suç neticesinde elde edilen eşyadan hasıl olan,

eşyalara el koyarak bunları teslim edecektir.

2) Bu eşyalar, iadesi istenilen kişinin ölümü veya kaçması halinde dahi teslim edilecektir.

3) Sozkonusu eşyalar üzerinde, yardım istenilen Akid Tarafın veya üçüncü kişilerin kazanılmış hakları mevcut olduğu takdirde, bunlar mahtuz kalacak ve eşyalar soruşturma sonunda en kısa süre içinde, masraf istenmeksizin yardım istenilen Akid Tarafa geri gönderilecektir.

MADDE 41

1) Talebin kabul edilmesi halinde, yardım istenilen Akid taraf, teslim yerini ve tarihini tespit edecek ve teslim yeterli olacak bir süre önce keyfiyeti yardım isteyen Akid Tarafa bildirecektir.

2) İşbu maddenin 3 ncü bendinde belirtilen hal mahtuz kalmak kaydıyla, istenilen kişi, tespit edilen tarihte teslim alınmadığı takdirde, bu tarihi takibeden 15 gün sonunda serbest bırakılabilir ve her halde 30 gün nihayetinde serbest bırakılacaktır. Yardım istenilen Akid taraf aynı suç sebebiyle iadeyi reddedebilir.

3) Teslim edilmeyi veya alınmayı engelleyen istisnai hallerin mevcudiyeti halinde, ilgili taraf belirlenen sürenin hılamından evvel diğer Akid Tarafa haber verecektir. Her iki Akid taraf yeni bir teslim tarihi ve muhtemel başka bir teslim yeri üzerinde mutabık kalacaklardır. Bu durumda bundan önceki bent hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 42

1) İstenilen kişi, yardım istenilen Akid Taraf ülkesinde, iade talebine konu edilenin dışında bir suç sebebiyle kovuşturulmaktaysa veya mahkum edilmişse, bu Taraf talep konusunda kararını verecek ve bunu yardım isteyen Akid Tarafa 70 nci maddede öngörüldüğü şekilde bildirecektir.

Talep kabul edilirse, istenilen kişinin iadesi, istenilen taraftaki yargılanmasının veya cezasının infazının tamamlanmasına kadar ertelenecektir. Böyle bir durumda, bir evvelki madde tatbik edilecektir.

2) İşbu maddenin hükümleri, istenilen kişinin, tutuklu olarak bulundurulması ve kendisinden yardım istenilen Devlet adli makamlarının işi bittiğinde geri gönderilmesi şartıyla, yardım isteyen Devlet adli makamları huzuruna çıkmak üzere geçici olarak gönderilmesine engel teşkil etmeyecektir.

MADDE 43

İade edilen kişi, iadeden evvel işlediği ve iadeye konu teşkil eden suçtan başka bir suç sebebiyle kovuşturulamayacağı, mahkum edilemeyeceği veya tutuklanamayacağı gibi bir ceza veya tutuklama emri dolayısıyla herhangi bir suretle şahsi hürriyetinden yoksun bırakılamaz, yardım isteyen Akid Tarafın mevzuatına hâlel vermemek kaydıyla, aşağıdaki haller müstesnadır:

a. İade eden Devletin buna muvafakat etmesi. Muvafakat alınması için bir talepte bulunulacak ve buna 35 nci maddede sayılan belgeler ile iade edilen kişinin iadenin genişletilmesi hususunda yaptığı beyanı ile kendisinden yardım istenilen Devlet makamlarına savunmasını takdim etme imkânının sağlandığına dair iladesini içeren tutanak eklenecektir.

b. Bu kişinin, nihai olarak serbestisine kavuşmasını takip eden 45 gün zarfında teslim edildiği Taraf ülkesini, elinde imkân olmasına rağmen terk etmemesi veya terkettikten sonra buraya geri donmesi halinde.

MADDE 44

Kovuşturma esnasında itham olunan suçun niteliği değiştiği takdirde, iade edilen kişi hakkında, ancak yeniden tavsif edilen suçun unsurları iadeye cevaz veriyorsa, takibat yapılabilir veya mahkumiyet kararı verilebilir.

MADDE 45

Yardım isteyen Akid Taraf, yardım istenilen Akid Tarafın talebi halinde, iade talebinin konusunu teşkil eden cezai kovuşturmanın veya cezanın infazının sonucundan bu Tarafa bilgi verecektir.

MADDE 46

43 ncü maddenin (b) bendinde öngörülen hal müstesna olmak üzere, yardım isteyen Akid Taraf, yardım istenilen Akid Tarafın muvafakat etmesi halinde, iade edilen kişiyi üçüncü bir Devlete teslim edebilir. Bu amaçla, yardım isteyen Akid Taraf, üçüncü Devlet tarafından kendisine tevdi olunan belgelerin örneklerini, yardım istenilen Akid Tarafa ileticektir.

MADDE 47

1) İadeye konu olan bir kişinin üçüncü bir Devlet'ten, Akid taraflardan birisinin ülkesi üzerinden diğer Akid Taraf ülkesine transit geçişine, diplomatik kanaldan gönderilecek bir talepname üzerine izin verilecektir. Bu talepnameye, suçun iade edilebilir suçlardan olduğunu belirten gerekli belgeler eklenecektir. Bununla birlikte, vatandaşın transit geçişi reddedilebilir.

2) Hava yolunun kullanılması halinde, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır:

a. Uçağın iniş yapması gerekmiyorsa, yardım isteyen Akid taraf, ülkesi üzerinden uçuş yapılacak Akid Tarafı haberdar edecek ve 35 nci maddenin 2/a bendinde sayılan belgelerin mevcudiyetini teyit edecektir.

Programlanmamış iniş halinde, işbu bildirim 36 ncı maddede öngörülen muvakkat tutuklama talebi hükmünde olacak ve usulüne uygun transit talebinde bulunulacaktır.

b. Uçağın iniş yapması gerektiği takdirde, yardım isteyen Akid taraf bu maddenin 1 nci bendinde öngörülen usule uygun olarak, yardım istenilen Akid Tarafı talepte bulunacaktır.

MADDE 48

1) Yardım istenilen Akid taraf ülkesinde iade sebebiyle yapılan masraflar, bu Tarafça karşılanacaktır.

2) Transit olarak ülkesinden geçiş talebinde bulunan tarafta meydana gelen masraflar, yardım isteyen Akid tarafça karşılanacaktır.

MADDE 49

İşbu kısımda aksine hüküm bulunmadığı takdirde, iade ve muvakkat tutuklamada münhasıran yardım istenilen Devletin mevzuatında öngörülen usul uygulanacaktır.

KISIM III

HÜKÜMLÜLERİN NAKLİ

MADDE 50

Bu kısmın amaçları bakımından :

a. "Hukum Devleti" kişinin mahkumiyetine hükmedilen ve buradan nakledildiği Devleti ifade eder,

b. "İnfaz Devleti" cezasının infazı için hükümlü kişinin nakledildiği Devleti ifade eder,

c. "Hükümlü Kişi", Akid Taraflardan birinin ülkesinde, bu tarafın adli makamınca suçlu görülerek hürriyeti bağlayıcı bir müeyyideyle cezalandırılan ve işbu hapis cezası infaz edilmekte olan kişiyi ifade eder.

MADDE 51

Akid Taraflar, birbirlerine, diğer Akid Tarafın uyruğu bulunan hükümlü kişileri, aşağıdaki şartlarla nakledebilirler:

a. Talebe konu olan tii her iki Tarafın kanunlarına göre cezalandırılabilir bir suç teşkil ediyorsa,

b. Mahkumiyet kesinleşmiş ve infaz edilebilir durumdaysa,

c. Hükümlü kişi infaz Devletinin uyruğu ise,

d. Nakle, hükümlü kişi tarafından yazılı şekilde rıza gösterilmişse (veya bu kişi rızasını açıklamaya ehil değilse, bunun kanuni temsilcisi veya yakınları tarafından),

e. Talep tarihinde, hükümlü kişinin bakiye infazı gereken aşgari 1 yıl cezası bulunuyorsa. İstisnai hallerde Akid taraflar, evvelki cümlede öngörülen süreden daha az cezası bulunan bir kişinin naklini kararlaştırabilirler.

MADDE 52

Yardım istenilen Akid Taraf, sebep göstermeksizin talebi reddetme hakkını haiz olacaktır.

MADDE 53

Nakil talebi:

a. Hüküm Devleti,

b. Infaz Devleti,

c. Devletlerden birine usulüne uygun olarak nakli için müracaat edecek olan hükümlü kişi,

tarafından yapılabilir.

MADDE 54

Hüküm Devleti, diğer Devlete, bu Devletin uyruğu hakkında itti haz olunan ve işbu Kısım uyarınca nakle konu teşkil edebilecek her mahkumiyet kararını bildirecektir.

Hüküm Devletinin yetkili makamları, kesinleşen bir mahkumiyet kararına konu teşkil eden diğer Devletin uyruğundaki her kişiyi, bu Kısımda bahsedilen, memleketine nakil imkanlarından haberdar etmek için bilgi verecektir.

Nakil talebi üzerine, hükümlü kişi, her iki Devlet tarafından alınan kararlardan yazılı olarak haberdar edilecektir.

MADDE 55

1) Hükümlü kişi, nakline, serbestçe ve naklini doğurabileceği hukuki sonuçlara tamamen müdrük olarak rıza göstermelidir. Hükümlü kişinin yaşı, sağlık veya akli durumu sebebiyle Akid taraflardan birisi tarafından gerekli görüldüğü takdirde, kanuni temsilcisinin muvafakatı aranılacaktır. Bu konuda izlenecek usul Hüküm Devletinin mevzuatına tâbi olacaktır.

2) Hüküm Devleti, Infaz Devletinin talebi üzerine, bu Devlete, nakil konusundaki rızanın yukarıdaki bentte belirtilen şartlara uygun olarak verildiğinin bir konsolosluk görevlisi tarafından tespiti imkânını sağlayacaktır.

MADDE 56

1) İnfaz Devleti, Hüküm Devletinde hükmedilen cezanın kalanını infaz etmeye devam edecektir.

2) Hüküm Devletinde verilmiş olan ceza, niteliği ve süresi bakımından İnfaz Devletindekinden daha ağırsa, bu Devlet kendi mevzuatında aynı suçta en ziyade tekabül eden müeyyideyi ikâme edecek veya hükmedilmiş olan cezayı kendi mevzuatında öngörülmüş bulunan azami hadde indirecektir.

3) İkâme olunan müeyyide, niteliği veya süresi bakımından, Hüküm Devletinde verilmiş olan müeyyideden daha ağır olamayacağı gibi İnfaz Devleti mevzuatında öngörülen azami haddi de geçemeyecektir.

MADDE 57

İnfaz Devleti, Hüküm Devletinin talebi üzerine, bu Devlete infazın tamamlanması konusunda bilgi verecektir.

MADDE 58

İnfaz şartları, bu konuda gerekli olan tüm kararları almakla munhasıran yetkili bulunan İnfaz Devletinin mevzuatına tâbi olacaktır.

MADDE 59

Karardaki olayların esasına taalluk eden başvurular hakkında karar verme yetkisine sadece Hüküm Devleti haiz olacaktır.

MADDE 60

1) Nakledilen hükümlü kişi, Akid Taraflardan birinde çıkarılan genel afdan yararlanacaktır. Özel afdla ilgili olarak, her vak'a Akid Tarafların iç mevzuatları çerçevesinde ayrı ayrı mütalaa edilecektir.

2) Hüküm Devleti, cezanın infazına tamamen veya kısmen son verecek her karar veya tedbirden İnfaz Devletini gecikmeksizin haberdar edecektir.

3) İnfaz Devletinin yetkili makamları, Hüküm Devletinden cezanın infazını sona erdirecek herhangi bir bilgi alır almaz cezanın infazına son verecektir.

MADDE 61

İşbu Kısım hükümlerine göre nakledilen hükümlü kişi, İnfaz Devletinde, nakle konu olan suç sebebiyle yeniden kovuşturulmayacak, tutuklanmayacak ve şahsi hürriyetinden yoksun bırakılmayacaktır.

MADDE 62

Bu Kısım, yürürlüğe girişinden evvel veya sonra ittihaz olunan mahkumiyet kararlarına uygulanacaktır.

MADDE 63

Bütün talepler yazılı olarak yapılacaktır. Talepte, hükümlü kişinin kimliği, infaz Devletindeki adresi ve cezanın çekildiği kurum belirtilecektir. Buna, hükümlü kişinin veya kanuni temsilcisinin nakle rıza gösterdiğine dair yazılı beyanı da eklenecektir.

MADDE 64

Hüküm Devleti, kararın, infaz edilebilirliğini gösteren aslını veya onaylı örneğini infaz Devletine gönderecek ve mümkün olduğu nispette suçun işleniş şeklini, zamanını ve yerini ve ayrıca hukuki tavsifini belirtecek ve ayrıca bakiye ceza miktarı, tutuklulukta geçen süre, cezadan yapılan indirim, hükümlünün kişiliği ve Hüküm Devletinde mahkumiyetin ittihazdan evvelki ve sonraki devrelerdeki davranışları hususunda bilgi verecektir.

infaz Devleti, nakil talebinin kabulünden evvel aynı suç için mevzuatında öngörülen azami cezayı Hüküm Devletine bildirecektir.

İaraflardan biri, kendisine iletilen bilgiyi yeterli görmüyorsa, mütemmim bilgi isteyebilir.

MADDE 65

Aksi her iki tarafta kararlaştırılmadığı takdirde, bu kısım uygulanırken doğan masraflar, munhasıran Hüküm Devletinin ülkesinde yapılan masraflar dışında, infaz Devleti tarafından karşılanacaktır.

Masrafları karşılayan Devlet, muhafızları da temin edecektir. infaz Devleti, hiçbir şekilde, cezanın infazı ve hükümlü kişinin gözetim altında bulundurulması için sarfolunan masrafların kendisine ödenmesini talep etmeyecektir.

BÖLÜM III**GENEL PRENSİPLER****MADDE 66**

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, talepler ve buna ilişkin belgeler yardım isteyen yetkili makamın imza ve mühürünü ihtiva edecek olup, tasdik veya benzeri bir usule tâbi değildir.

MADDE 67

1 nci Bölümün, II nci Bölümün I nci Kısmının uygulanması bakımından, Akid Tarafların hiçbirisi, aşağıdaki istisnalar hariç kendisinden yardım istenilen Akid Tarafın ülkesinde doğan masrafların ödenmesini talep etmeyecektir :

- a. Hükümet tarafından istihdam edilmeyen bilirkişilerin celbi ve bu bilirkişiler tarafından düzenlenen raporlar için yapılan masraflar,
- b. Hususi hukuk ve ticaret hukukuna ilişkin tanıkların ücretleri
- c. Tutuklu bulunan kişinin nakli için yapılan masraflar.

MADDE 68

Aksi bu Anlaşmada belirtilmiş olmadıkça, muhaberat Adalet Bakanlıkları vasıtasıyla yapılacaktır.

Gerektiğinde, konsolosluk kanalıyla veya diplomatik yolla ve bu Anlaşmanın II. bölümünün uygulanması bakımından Interpol aracılığıyla muhaberat yapılabilir.

MADDE 69

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, talepler ve buna ilişkin belgeler yardım isteyen Akid Tarafın dilinde düzenlenecek ve bunlara yardım istenilen Akid Taraf diline yapılmış tercümeleri eklenecektir. Bununla birlikte, yardım istenilen Akid Tarafın diline tercümede zorlukla karşılaşılması halinde, İngilizce tercüme kabul edilecektir.

Butün belgeler iki nüsha düzenlenecektir.

MADDE 70

Yardım istenilen Akid Taraf, bu Anlaşma kapsamında bulunan herhangi bir talebi tamamen veya kısmen yerine getiremez veya yerine getirilmesini reddederse, bunu nedenleriyle birlikte derhal yardım isteyen Akid Tarafa bildirecek ve talebe ilişkin belgeleri jade edecektir.

MADDE 71

Akid Taraflar, talep üzerine, mevzuatları, adli sistemleri ve mahkemelerinin uygulamaları konusunda bilgi teatisinde bulunacaklardır.

BÖLÜM IV**NIHAİ HÜKÜMLER****MADDE 72**

Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek bütün zorluklar diplomatik kanaldan çözümlenecektir.

MADDE 73

İşbu Anlaşma, her iki Akid Tarafın yürürlükte bulunan Anayasal usulleri çerçevesinde onaya tabidir. Bu Anlaşma, her iki Tarafın Anlaşmanın yürürlüğe konulması için gereken tüm hukuki işlemleri tamamladığına dair birbirlerine yapacakları bildirimlerden sonuncusunu takip eden 30 gün hitamında yürürlüğe girecektir.

MADDE 74

Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, her Akid Taraf diğer Akid Tarafa bildirimde bulunarak her zaman Anlaşmayı feshedebilir.

Anlaşma bu bildirimden diğer Akid Tarafça alındığı tarihten altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

Yukarıdaki hükümleri tasdiklen Akid Tarafların yetkili temsilcileri bu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir.

Ankara'dan 24 Mart 1997 tarihinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ve her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere iki nüsha tanzim edilmiştir. Yorumda farklılık halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Hükümeti Adına

Adalet Bakanı

Şevket Kazan

KUVEYT DEVLETİ

Hükümeti Adına

Adalet Bakanı

Evkal ve İslam İşleri

Bakanı

Mohammed Dhaifallah Sharar